Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 52. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СЕРЕДА, 5-го БЕРЕЗНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 5, 1980 No. 52. VOL. LXXXVII.

ВІДБУЛАСЬ ЗУСТРІЧ ПАТРІЯРХА ЙОСИФА З ПАПОЮ ІВАНОМ ПАВЛОМ II

Рим (Патріярша Канцелярія). — Бажаючи порушити важливі справи Української Католицької Церкви, 7-го лютого Святіший Отець Іван Павло II прийняв на приватній авдієнції Блаженнішого Патріярха Йосифа. Час і хвилина на таку авдієнцію були дозрілі і бажав її також сам Папа. Авдієнція тривала 35 хвилин і темою розмов були преважливі питання нашої Церкви. Під кінець авдієнції Блаженніший Вручив Папі оправлений том свого листування з римською курією і Папою Павлом VI від 1963 року в справі Патріярхату, мапу України проф. В. Кубійовича, „Богословію" 1978, і працю проф. В. Щербаківського „Орнаментація української хати".

Блаженніший Патріярх Йосиф

Українська громада Чікаґо зустрінеться з проф. Володимиром Кубійовичем

Чікаґо (Н.Н.). — Вже втретє з останнє десятиліття проф. Володимир Кубійович з Сарселю, Франція, який понад тридцять років свого творчого життя і наукової праці присвятив Енциклопедії Українознавства, перебуватиме в Чікаґо. В 1970 році чікаґська громада відзначала його 70-річчя і гідно відгукнулася на заклик допомогти продовжувати видання Е.У. З тієї нагоди проф. Кубійович написав свої спогади п.з. „Мені 70".

В 1975 році вдруге головний редактор Енциклопедії Українознавства відвідав Чікаґо і також тоді з ініціятиви Федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" влаштовано бенкет на його пошану і для зібрання фондів на видання ЕУ — ювілейну зустріч.

А оце втретє до Чікаґо прибуде наш заслужений науковець-Ювілят і архітект Енциклопедії, що її українською і англійською мовами появилося 13 томів, і також на цей раз відбудеться з ним ювілейна зустріч для вшанування його 80-річчя. В повноті сили як сеньйор-науковець та з оптимістичними плянами закінчити цей монументальний твір, відвідує проф. Кубійович деякі українські осередки Америки й Канади. Хоч його час обмежений, а у зв'язку з тим календарець особистих зустрічей з українським громадянством зредукований, все таки проф. Кубійович погодився прибути до Чікаґо, яке виявилося для справи Енциклопедії „семпер фіделіс".

Отож, 15-го березня, о год. 7-ій увечері, у залі собору св. Володимира й Ольги українське Чікаґо матиме змогу привітати Достойного Ювілята на спільній зустрічі-вечері, на якій також присутнім буде його співробітник директор видавництва „Книга" д-р Атанас Фіґоль.

Зустріч, як і додаткові фонди, організує ширший Громадський комітет, що має протекторат українських Церков, відділу УККА в Чікаґо та місцевих науково-освітніх установ. Комітет очолює президент кооперативної каси „Самопоміч" Роман Мицик, а до нього належить понад 40 осіб, що представляють різні прошарки, організації і ґенерації української громади.

В час вечері-зустрічі будуть відзначені меценати і фундатора Енциклопедії Українознавства (особи й установи, що досі дали понад 1000 або 500 дол.). Ювілят і д-р А. Фіґоль виголосять відповідні промови.

Організатори сподіваються з чисельної участи української громади, яка бажає всесторонньо підтримати велике діло закінчення Енциклопедії, як також, що ця зустріч принесе кільканадцять тисяч долярів на фонд Е.У., якій проф. Кубійович присвятив свою працю і кар'єру.

У Празі помер св. п. Степан Клочурак — колишній член уряду Карпатської України

Прага, Чехо-Словаччина. — З Праги через Мюнхен надійшла вістка, що там минулого тижня помер на 86-му році життя св. п. Степан Клочурак, колишній член уряду і посол Сойму Карпатської України, автор книжки „До волі" виданої Карпатським Союзом в ЗСА.

Покійний народився у 1896 році. Після закінчення студій займався політично-громадською роботою, був організатором „Гуцульської Республіки" в Ясені, редактором газети „Вперед", згодом лідером української фракції аграрної партії, редактором органу цієї партії „Земля" (1934 р.), послом до Сойму і міністром, а на еміграції в Празі продовжував свою політичну діяльність. Від 1945 до 1956 рр. перебував на засланні в Совєтському Союзі і був в'язнем багатьох совєтських в'язниць і концтаборів.

Помер мистецтвознавець і мистець-маляр проф. Дам'ян Горняткевич

Кергонксон, Н. Й. — З Керґонксону наспіла вістка, що в понеділок, 3-го березня, у вечірніх годинах помер у шпиталі по довгій недузі мистецтвознавець і мистець-маляр проф. Дам'ян Горняткевич. Народжений 1892 року в Галичині, Дам'ян Горняткевич студіював і закінчив студії з мистецтва в Кракові, Дрездені й Мюнхені. Працював як портретист і пейзажист, згодом визначився в церковному малярстві, виконавши поліхромії в Угневі, Настасові, Немирові.

В 1950 році виїхав з родиною до Америки, де був активним в науковому й громадському житті. Він — дійсний член УВАН і НТШ (Закінчення на стор. 3)

ІЗРАЇЛЬЦІ НЕҐАТИВНО РЕАҐУЮТЬ НА СУБОТНЮ УХВАЛУ РАДИ БЕЗПЕКИ ОН

Тель Авів. — Ізраїльці, які відкинули всі попередні догани Об'єднаних націй Ізраїлеві за його політику влаштовувати нові поселення ізраїльських громадян на недавно захопленій Ізраїлем арабській території, зареагували дуже сердито на суботню ухвалу резолюції Ради Безпеки ОН, яка постановила закликати Ізраїль усунути його поселення з окупованої арабської території.

Ізраїльців особливо розгнівав американський голос в Раді Безпеки за цією резолюцією, бо досі Америка відмовлялася голосувати навіть за лагіднішою протиізраїльською постановою ОН. Резолюція, ухвалена в суботу, 1-го березня, йде значно далі подібних попередніх у тому, що називає ізраїльські поселення на окупованому терені „нелеґальними" і вимагає від жидівської держави припинення плянування і організації нових таких селищ.

Офіційне становище ізраїльський кабінет займе до цієї резолюції ОН у вівторок, коли збереться на свою чергову нараду.

З Ню Йорку пресовий комунікат подає, що в неділю 2-го березня Державний секретар ЗСА Сайрус Венс сказав ізраїльському амбасадорові Ефраїмові Евронові, що це децизія уряду Менахема Беґіна переселювати жидів на західний берег Геброну викликала цю ворожу Ізраїлеві ухвалу Ради Безпеки ОН. В арабському світі думка про це потягнення Ради Безпеки двояка, одні дещо задоволені з неї, а інші уважають, що резолюція не має ніякого значення, бо Ізраїль її не дотримає так, як це було вже не раз, — подає „Ню Йорк Таймс" з 3-го березня.

Згідно з останніми інформаціями в тій справі, які були подані до публічного відома у понеділок, 3-го березня ц.р., Білим Домом, президент Джіммі Картер заявив, що відданий амбасадором З'єднаних Стейтів Америки Генрі Мек Доналдом голос за протиізраїльською резолюцією на Раді Безпеки Об'єднаних Націй, був помилковим потягненням. Ця помилка, заявив Президент, постала в наслідок неточного розуміння зарядження Уряду даного для амбасади ЗСА.

Вияснення президента Картера наступило після того, як численні представники американського жидівства, а також сенатор Едвард Кеннеді, демократ з Массачусетс і один з кандидатів на президента ЗСА, сильно критикували потягнення Білого Дому. Справу американської поведінки на Раді Безпеки ОН мав також обговорювати ізраїльський уряд на своєму засіданні.

П'ять дипломатів з совєтського бльоку видалено з Америки

Вашінгтон. — Американський уряд спокійно і без розголосу видалив п'ять дипломатів з совєтського бльоку в останньому часі, запідозрених у шпигунських діях, згідно з повідомленням ФБІ. Вільям Креґар, голова розвідчої секції ФБІ, відмовився подати будь-які подробиці цієї справи, але заявив, що їх діяльність не спричинила „серйозної шкоди" для країни безпеки.

Також не подано чи видалення комуністичних дипломатів з приводу їхньої шпигунської діяльности сталося після загострення відносин між Америкою та СССР через совєтську інвазію в Афганістані. Креґар тільки сказав, що совєтська шпигунська діяльність в Америці досить відчутна. Він подав, що совєтський бльок має біля 1.900 дипломатів на різних постах в Америці. Праця ФБІ буде ще тяжчою, коли у зв'язку з визнанням червоного Китаю сюди прибуде біля 2,000 китайських дипломатів і студентів вже в найближчому часі.

Американські урядові чинники стверджують, що широко прийнятою практикою є вживання закордонними шпигунами дипломатичної „покришки" для хования своєї шпигунської діяльности, бо вони „недоторкальні" для судової відповідальности в чужій країні. Коли їх вловлять „на гарячому", то їх вільно лише видалити з країни, а не ставити під суд.

Нові виставки в Українському Музеї в Ню Йорку

Ню Йорк. — Тут, в Українському Музеї відкрилися 1-го березня дві довготривалі виставки: „Українські народні убрання" та „Українське народне мистецтво Гуцульщини".

Показано 14 народних убрань з таких частин України: Лемківщина, Буковина, Гуцульщина, Покуття, Волинь, Полісся, Полтавщина і Київщина. Убрання походять з кінця XIX і початку XX століть.

На другій виставці експонуються вироби з кераміки, дерева та металу. Декоративні керамічні вироби включають тарілки, плесканки, колачі і кахлі, що походять з Косова та Пістеня. Виставлені також дерев'яні декоративні вироби Юрія та Василя Шкріблаків з кінця XIX ст., рідкісні хрести і шкатули XIX ст., інкрустовані вироби XX ст., та речі домашнього вжитку. З колекції металевих виробів виставлені жіночі прикраси й декоративні люльки.

Музей відкритий від середи до неділі, 1-5 по полудні. Вступ для дорослих 1.00 дол., для пенсіонерів і студентів — 50 центів, адреса Музею: 203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003, 212/228-0110.

Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗСА відбуде Шевченківську Конференцію

Ню Йорк, Н. Й. — Управа Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА, головою якого є д-р Ярослав Падох, інформує, що в суботу, 8-го березня ц.р., в год. 4-ій по полудні, тут в залі цього Товариства, при 302-304 Захід 13-та вулиця, в пошану Тараса Шевченка, Патрона цієї наукової інституції відбудеться щорічна Шевченківська Конференція.

У програмі цієї Конференції будуть черґуватись такі точки: Ярослав Падох — відкриття; Микола Чировський — звідомлення про працю А НТШ за останній рік; Василь Лев — вступне слово; Анна М. Бойцун — „Роля топонімів у поезії і прозі Шевченка"; Василь Верґун — „Журнал 'Основа', як джерело дослідів текстів творів Шевченка; та закриття.

Для усіх присутніх вступ вільний.

У РОДЕЗІЇ В ЗАГАЛЬНИХ ВИБОРАХ РОБЕРТ МУҐАБЕ ПЕРЕМАГАЄ

Салсбури, Родезія. — Тут в понеділок 3-го березня ще не закінчене підрахування голосів в загальних виборів у цій африканській країні свідчить про велику перемогу Роберта Маґубе, який матиме абсолютну більшість місць в сточленній Асамблеї і, значить, очолить уряд як прем'єр.

Офіційний вислід буде подано вранці у вівторок, але вже увечорі в понеділок, 3-го березня, можна було ствердити його перемогу. Партія Муґабе дістала 55 місць з 80 всіх місць, визначених для чорних в Асамблеї Родезії, що має зватися Зімбавбе. Двадцять місць забезпечено для білих, що їх провадить Ієн Смит.

Офіційні чинники з Салсбури вказують на велику поразку єпископа Абеля Т. Музореви, якого дуже бажали б бачити на чолі держави білі родезійці. Він виграв був „внутрішні" вибори минулого року, коли був встановлений в Родезії коаліційний уряд з ним на чолі, який, проте, довго не втримався при владі, бо всього кілька місяців. Прихильники єпископа Музореви матимуть в Асамблеї тільки п'ять місць, — каже речник лорда Соамса, британського колоніяльного губернатора, що свідчить про майже повне відкинення чорними виборцями невиразної політики цього єпископа, коли він протягом семи місяців очолював той коаліційний уряд Родезії-Зімбавбе.

Другий лідер т. зв. Патріотичного Фронту Йошуа Нкомо, згідно з цим самим речником з бюра губернатора лорда Соамса, дістане 20 місць в Асамблеї.

Кандидати інших партій, крім цих трьох найбільших, не дістали потрібних 10 відсотків голосів, тому взагалі не матимуть місць в Асамблеї, бо 10 відсотків щойно управнює дістати частину місць згідно з „пропорціональною репрезентацією" — принципом, за яким йшли ці вибори.

Роберт Муґабе

Переможець у виборах Роберт Муґабе має 55 років, він очолював повстанців з Патріотичного Фронту, який вів семилітню війну в джунглях проти білої влади в Родезії. Білі родезійці уважають його за найбільш радикального з усіх чорних лідерів і занепокоєні цією перемогою. У свій час Муґабе обіцяв, що він запровадить „радикальну трансформацію" суспільства в цій країні, якою досі керувала біла меншість. Серед білих 230 тисяч громадян Родезії поширені теж переконання, що вибори не відбувалися цілком вільно, бо чорні виборці боялися в багатьох випадках пімсти Муґабе.

У своїх попередніх деклараціях Роберт Муґабе вів тверду марксистську лінію і говорив про „розвиток соціялістичної економіки" в країні, в якій власність на землю має перейти в руки „людей, як цілости" з рук приватних білих поселенців. У візиті до Китаю, звідки він дістав зброю для партизанки, він став по стороні Китаю в його конфлікті з Совєтським Союзом. Але з часу його повороту до Салсбури Муґабе говорить значно лагідніше, як дотепер. В промові до виборців по радіо Муґабе вже після перемоги закликав своїх послідовників „поважати їхніх опонентів і не робити нічого, що порушувало б мир". Він також сказав, що всі повинні працювати для єдности, не залежно від того, хто виграв, а хто програв у виборах.

Комуністичні дипломати вийшли з прийняття в Домініканській амбасаді перед її захопленням лівими терористами

Боґота, Колумбія. — Чужинецькі дипломати в колумбійській столиці починають дивуватися, чому дипломати совєтського бльоку вийшли 15 хвилин з Домініканської амбасади, перед її захопленням марксистськими терористами.

Американські урядові чинники припускають, що ці амбасадори були попереджені про неминуче захоплення амбасади терористами, тому всі вони вийшли. Вони подали за причину відходу те, що були всі запрошені на друге прийняття з нагоди прибуття нового східньо-німецького амбасадора до Боґоти.

В міжчасі представники колумбійського уряду та відпоручники руху „М-19" переговорюють у справі звільнення біля 40 чужинецьких дипломатів.

Генеральний Секретар Об'єднаних Націй Курт Вальдгайм вислав заклик до терористів, перестерігаючи їх, що такі терористичні акції є на перешкоді до нормальних міжнародних відносин, і взиваючи цих терористів негайно звільнити закладників.

Войновіча змушують покинути Совєтський Союз

Москва, СССР. — Владімір Войновіч, один з найбільш популярних „неофіційних" письменників у Совєтському Союзі, заявив, що його перестерегли власті, що його життя стане „нестерпним", якщо він не виїде з СССР. Войновіч, 48 років життя, сатирик, твори якого відомі на Заході й у самвидаві в СССР, заявив, що після того, як він не голосував у його виборчій окрузі, два представники влади прибули до його помешкання. Побоюючись фізичного нападу, він впустив до помешкання лиш одного „делеґата". Під час розмови представник партії сказав, що, якщо Войновіч продовжуватиме далі свою „писанину", то його життя буде „нестерпним". Він запропонував Войновічеві виїзд з СССР і дав обіцянку, що уряд не буде цьому перешкоджати, проте Войновіч не хоче виїжджати закордон.

Як відомо, Войновіча усунено зі Спілки Совєтських Письменників ще в 1947 році і його твори офіційно не друкуються, хоч деякі з них появилися і поширюються в самвидаві.

МЕМОРАНДУМ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ГЕЛЬСІНКСЬКОЇ ГРУПИ СПРИЯННЯ ВИКОНАННЮ ГЕЛЬСІНКСЬКИХ УГОД

Цей документ друкується без будь-яких стилістичних змін. Ред.

Ню Йорк, Н. Й. (Закордонне Представництво УГГ). — Останні два десятиріччя позначилися в світі як епоха політичної відлиги і пожвавлення волевиявних рухів окремих людей, політичних угруповань і цілих народів. Не минуло це явище й Радянського Союзу.

Як показали події в Чехо-Словаччині 1968 року, Радянський уряд, не зважаючи на його заяви в післясталінський період, до таких форм виявів суспільного життя непідготовлений і непристосований, і з усіх засобів пологодження дратівливих політичних ситуацій обрав найпримітивніший і найтрадиційніший засіб імперської держави — воєнну силу.

Аналогічне явище маємо в останні роки в нас, усередині Радянської держави. Уряд підписував міжнародні договірні акти в Гельсінкі, не маючи наміру їх виконувати. Ці акти мали стосуватися когось десь там, за кордоном — американських негрів чи індійців, але не радянських громадян. Мовляв, радянське суспільство вже забезпечене своїм громадянам усі права після Жовтневої революції.

Так думав уряд (а ще він сподівався, що, як і раніше, радянський народ залишиться до всього байдужим), та інакше сталося. У тій самій державі, де політика й вияви суспільного життя монополізовані Комуністичною партією, утворилися громадські групи сприяння виконанню Гельсінкських угод.

Позиція Гельсінкських груп привернула до себе увагу громадськости у власній країні й у всьому світі, а з другого боку викликала нетерпимість з боку Радянської влади. Радянському урядові хотілося б загнати цю течію громадського спротиву на нелегальне становище, в підпілля, перетворити її на антидержавне угрупування і, нарікши її протидержавною змовою, розправитися з нею. Хотілося б позбавити її імунітету гласности, законности, підтримки світової опінії.

На Україні (та хіба тільки на Україні!) найганебнішим способом у стилі сталінських часів були проведені судилища й арешти членів Гельсінкської групи: Олекси Тихого, Левка Лук'яненка, Миколи Матусевича, Мирослава Мариновича, Йосифа Зісельса, Василя Овсієнка, Василя і Петра Січків, Олеся Бердника, Юрія Литвина — за антирадянську агітацію і пропаганду! За наклепи! За спротив міліції! За якісь ще напівкримінальні, цинічно сфабриковані злочини... Це була політична розправа Комуністичної партії з її опонентами.На цей раз усе пройшло „по-старому". Не допомогла світова опінія, безсилим виявився перший прапороносець боротьби за права людини американський президент Картер, зманою вийшла Београдська конференція. Мусимо признати, що формально Радянський уряд у двобої з Українською Гельсінською групою досяг не абияких результатів: майже всі матеріяли, виготовлені групою в таких неймовірно тяжких умовах, або провалилися, або чекають оприлюднення.

Ми вважаємо, що Гельсінська група на Україні на сьогоднішній день стала національною проблемою, кровною справою українських патріотів. Звертаємо увагу українських патріотів на виключний зміст її існування. На те, що Група стала фактором національно-визвольної боротьби українсь- (Закінчення на стор. 3)

Совєтська Преса коментує про українські акції під час зимової Олімпіяди

Балтимор, Мд. (УІС „Смолоскип"). — Місцевий щоденник „Сан" у своєму виданні з понеділка, 3-го березня ц. р., дав огляд відгуків світової преси про XIII зимові Олімпійські ігрища в Лейк Плесіді, Н. Й.

В огляді зацитовано такі газети як лондонські „Дейлі Міррор" і „Дейлі Мейл", французьку „Л'Екіп", німецькі „Ді Вельт" і „Франкфуртер Альгемайне Цайтунг" та інші. В обширній статті цитується також совєтські газети. Про реакцію газети „Совєтський спорт" щоденник „Сан" пише: „'Совєтський Спорт' також пише, що були спроби додати до психологічного тиску совєтських спортсменів також розповсюджування анти-совєтської літератури на вулицях і в Пресовому центрі і поява українських націоналістів, емігрантських суспільних покидьків".

Як відомо, під час зимових ігрищ в Лейк Плесіді протестні акції вели українська група „Смолоскипу" від 15-го до 24-го лютого і члени Українського Визвольного Фронту від 20-го до 24-го лютого.

• УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА •

МОЛОДЬ ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ВШАНУЄ ШЕВЧЕНКА

Філядельфія (УККА — Комісія молоді). — Заходом Комісії молоді Відділу УККА в неділю, 9-го березня, в залі школи „Кук гай скул" при 13 й Лауден вул. о год. 3:30 по полудні відбудеться концерт в пошану Тараса Шевченка.

Програму концерту інтенсивно підготовляють молодечі організації СУМ, Пласт, ОДУМ і МУН, та суботні школи українознавства: Наша Українська школа при Осередку СУМ ім. УПА, Рідна школа і школа УПЦ Св. Покрови. Святочне слово про Тараса Шевченка виголосить студент Андрій Шевченко.

У ЛМКЛЮБІ ДОПОВІДАТИМЕ ІНЖ. Р. КОБРИНСЬКИЙ

Ню Йорк, Н. Й. — Із Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 7-го березня ц.р., в год. 7-ій вечора, у приміщенні цього Клюбу при 136 Друга евеню, у своїй доповіді п.з. „Індія — країна Сходу", поділиться своїми враженнями із подорожі інж. Роман Кобринський. Розповідь буде ілюстрована кольоровими прозірками з таких країн, як: Афганістан, Центральні Індії, Кашмір, Гімалаї, Непаль та Цейльон.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Амбасада Ізраїля у Каїрі

18-го лютого ц. р. появився на щоглі перед скромним будинком на передмісті столиці Єгипту Каїро біло-синій прапор Ізраїля: відкрито першу амбасаду Ізраїля в тій арабській країні, після 32-ох літ, відколи проголошено ізраїльську державу. Церемонія була скромна, з єгипетського боку присутнім був тільки шеф протоколу з міністерства закордонних справ, не було представників єгипетської преси, тільки ізраїльські й закордонні кореспонденти, а ізраїльський шарж д'аффер, який тимчасово очолюватиме персонал амбасади, виголосив коротку промову, в якій признав, що „на шляху до повного миру на Близькому Сході стоять ще труднощі і перешкоди". Призначений вже перший ізраїльський амбасадор не виявив великого дипломатичного такту й поміркованости, коли ще перед приїздом до Каїру боронив право Ізраїля засновувати на західньому березі ріки Йордану ізраїльські колонії, бо, мовляв, „ані Америка ані Єгипет не можуть диктувати ізраїльському народові, де вони мають жити".

Шлях до повного замирення між Ізраїлем і арабським світом ще довгий і справді засіяний терням і камінням. Покищо всі інші арабські країни поза Єгиптом ставляться негативно, опозиційно, супроти сепаратного ізраїльсько-єгипетського миру. Єгипетський президент Анвар Садат виявив подивугідну відвагу й державницьку мудрість, коли він не злякався бойкоту, який грозив йому від решти арабських країн і, полетівши до Єрусалиму в листопаді 1977 року, заявив там визнання Єгиптом ізраїльської держави та проголосив гасло „Не буде більше війни!" Єгипет і Ізраїль підписали 26 березня 1979 року мировий договір, завдяки безперервній впертій дипломатичній акції Америки, при чому сам президент Картер виявив теж подивугідну терпеливість. Найбільші перешкоди у заходах довести до замирення Ізраїля не тільки з Єгиптом, але також із Йорданією, Сирією та Ливаном, що знайшло б апробату від решти арабських країн, головно найбагатшої з них Савдійської Арабії, ставлять таки ізраїльські максималісти, які хочуть використати затяжну окупацію Ізраїлем арабських земель для побільшення своєї території: вони прагнуть засіяти правий беріг Йордану, який належав до Йорданії, ізраїльськими колоніями (пригадуються польські військові „осадники"!), — вони рішуче відмовляються змінити статус Східнього Єрусалиму, об'єднавши обі його частини під своєю владою, — вони теж зволікають із реалізацією власної обітниці щодо автономії палестинським арабам, колишнім втікачам з території, яка тепер становить ізраїльську державу.

А втім, відкриття ізраїльської амбасади в Каїрі, яке прийшло після повернення Єгиптові вже трьох четвертих окупованого Ізраїлем Синайського підострова, це таки історична подія, значення якої переступає межі однієї тільки близькосхідньої проблеми. Це ще один наявний доказ, що у змінених відносинах вчорашні вороги мусять замирюватися. Арабський світ був і далі є ворожий Ізраїлеві і Анвар Садат та його єгипетські земляки напевно не загорілись любов'ю до ізраїльтян. Але чотири війни проти Ізраїля виснажили докраю Єгипет, який опинився на ласці фінансових допомог від Савдійської Арабії, — край був винищений війною, торговельна плавба Нілем була спаралізована, нужда й безробіття доводили до розпачу, а совєтський „союзник" виявив таку безцеремонну ароганцію, що Анвар Садат викинув усіх совєтських військових „дорадників". Знову ж Ізраїль не міг до безконечности тримати мобілізовані військові сили проти всього арабського світу і не міг наразитися на ізоляцію від західнього світу, головно Америки, яка наполягала на замиренні. Вчорашні довголітні вороги не стають через ніч приятелями. І в політиці ніхто не орудує такими категоріями, як „любов", а коли ненависть є психологічним поштовхом до війни, то війна не може тривати перманентно. Для зрозуміння тієї правди треба великих людей. Такими великими державними мужами були Де Ґоль і Конрад Аденавер, які зрозуміли, що в новій констеляції сил після Другої світової війни не можна продовжувати французько-німецьку ворожнечу (три війни: 1870, 1914 і 1939!), і треба заступити її союзом — задля спільної оборони західньої Европи проти нового спільного ворога. Між французами і німцями також не настала взаємна любов — але ті дві держави є членами НАТО і Европейського господарського ринку та є стрижнем цілої західньої оборонної системи.

Історичне минуле України сповнене воєн, переслідувань, крови і знущань від обох наших сусідів — північного і західнього. Північний надалі залишився жорстоким ворогом, наставленим не тільки на духове викривлення української психіки і винищення української культури, але й на винищення фізичне. І в цій ситуації ми не можемо дозволити собі на ворожнечу на всіх фронтах. Очевидно, це залежить також від західнього сусіда, щоби перестав дивитися на Україну й українців очима Заґлоби з „Огнем і мечем" Сєнкевіча. Але нам треба зрозуміти, що наша національно-державна рація вимагає замирення на якнайширшому фронті — проти одного найгіршого ворога. Зрозуміння цієї правди назріває і по польському боці. Треба, щоби цей процес ступав вперед, — треба не затруювати атмосфери пригадками трагічного минулого, а промощувати шлях для перемоги національно-державної рації всіх народів, поярмлених Москвою. Тоді переможе прометеївська ідея.

ПРИЧИНА ТОТАЛЬНОГО КРАХУ СПІВПРАЦІ ЗСА З СССР ЛЕЖИТЬ В НЕМОЧІ БРЕЖНЄВА...

Вашінгтон, Д.К. — Однією з причин майже тотального браку порозуміння поміж урядами ЗСА і СССР є, — згідно з знавцями закулісних справ у Білому Домі, — всезростаюча неміч Леоніда Брежнєва. Він такий кволий, що цілком зникає з загальної картини в Кремлі, але ніхто у Вашінгтоні не знає, хто його заміщає, і як окремі індивідууми в Кремлі ставляться до тих чи інших специфічних питань.

Михайло Павлюк

РЕАЛЬНА ЗАГРОЗА ДЛЯ НАФТОВИХ ДЖЕРЕЛ МАЛОЇ АЗІЇ

(1)

Сьогодні увага вільного світу зосереджена на подіях в Ірані. Для вияснення теперішнього положення в цій країні, необхідно подати декілька основних інформацій про попередні події в Ірані. Після закінчення Другої світової війни нафтові кампанії Заходу відкрили надзвичайно великі поклади нафти в районі Перської затоки й швидко зорганізували видобування нафти, та Захід був вдоволений можливістю постачання нафтою у дуже низьких цінах. Але і Совєтський Союз усвідомив собі важливість щойно відкритих покладів нафти для користування ними Заходу й відразу почав робити заходи, щоб захопити нафтові джерела. Короткий шлях до Перської затоки проходить через Іран. Знайшовши місце для прицілу своїх інтересів, Москва, щоб проникнути своїми впливами в Іран, почала туди висилати своїх агентів. Це було легко зробити, бо в Туркестані були племена, які говорили перською мовою. Хоч іранці (перси) є магометанської релігії, але це не перешкодило Москві розбудувати Комуністичну партію в Ірані; найефективніший засіб становила совєтська валюта. Комуністична партія Ірану під проводом Массадеґа набрала такої сили, що шах Різа Паглеві змушений був виїхати в екзиль й Комуністична партія Ірану під назвою „Тудеґ" захопила владу. Це був перший випадок, коли Москва спромоглася поширити владу комуністів у цій мусульманській державі. Але з допомогою іранської армії шах повернувся в Іран й Комуністична партія „Тудеґ" втративши владу, потрапила під переслідування поліцією шаха, а Массадеґ попав під домашній арешт. Один з лідерів Комуністичної партії „Тудеґ" Нореддін Кіаноорі втік до Москви й став для Кремля дорадником в справах Ірану. Шах видалив з Ірану високої ранґи в мусульманській ієрархії Хомейні, який оселився в Парижі. Москва не наважилася підтримати Комуністичну партію Ірану „Тудеґ", бо у ті часи не була доволі сильна, щоб протиставитися Америці.

Зрозуміло, що шахові треба було вжити всяких заходів, навіть поліційного характеру, щоб приборкати Комуністичну партію Ірану — „Тудеґ".

Повернувшись до Ірану, шах провів земельну реформу в користь селян, безкоштовно передавши їм його власні великі земельні ділянки, землі дідичів та церков. Він також запровадив участь робітників у прибутках підприємств та в час, коли ціни на нафту піднялися у 3-4 рази, заплянував перетворити Іран у досить потужну індустріяльну державу з розбудовою промисловости. Разом з цим він спряв модернізації звичаїв та способові життя за зразками Західньої Европи та Америки. Ця тенденція шаха наставила проти нього мусулманське духівництво. Шах теж розбудував велику й модерно озброєну армію. У той час Іран виглядав, як найбільше надійна військова сила, яка змогла б здержати агресію СССР, а з цим запобігти захопленню нафтових родовищ у державах Перської затоки.

Один, світової слави, полководець, сказав: „Ніколи не розраховуй на те, що противник слабий, а вивчай його методи ведення війни". А тим часом у Теграні було 15-16 амбасад совєтських сателітів. На заході Іран межує із совєтським сателітом Іраком, лінія кордону якого проходить в приблизно 400 миль та біля тієї ж довжини кордону з СССР. І хоча яка була сильна армія Ірану, але Совєтському Союзові було ясно, що армія Ірану розбудована лише для оборони, натомість СССР на кордонах з Іраном тримав й сьогодні тримає армію в числі 500,000 вояків, з яких деякі дивізії володіють перською мовою. Отже, з півночі існувала загроза совєтських армій та загроза інфільтрації комуністичних агентів із СССР та Іраку. До того, відомі слова шаха, що „Америка — це зпаралізований гігант". Очевидячки, шах, на жаль, не врахував обставин та нічого не зробив у напрямі послаблення впливів комуністичних агентів, які проникали в Іран з різних комуністичних держав.

Крім цього, коли шах дійшов до помилкових висновків у цій ситуації, то Москва виробила детальний плян у напрямі найістотнішого послаблення позицій Заходу в районі доступів СССР до джерел нафти в Ірані та Малій Азії. Таке послаблення найскорше можна було осягнути скиненням влади шаха в Ірані — а з цим відкрити для Москви шлях до нафтових джерел. Архітектом пляну був згаданий вище видатний комуністичний лідер партії „Тудеґ" Нореддін Кіаноорі, знавець політичних обставин в Ірані. Основною ідеєю пляну було використати опозиційні настрої мусулманських церковних лідерів та в допомогу для них здобути ліві кола Ірану.

(Продовження буде)

М. Вировий

НАША ДІЙСНІСТЬ

Живемо в часах, коли „матір-земля" стає для людства затісною і всі винахідники та науковці одні наперед одних стараються завоювати космічні простори і в тім відношенні маємо поважні успіхи, а в додатку цілу низку різних нових слів із такими назвами, як: сателіти, зонди, астронавти, космонавти та багато інших назв так званої атомної ери.

У приватному чи навіть особистому житті маємо рівнож значні здобутки механізації усіх домашніх робіт, вбільшості їх виконують різнорідні апарати чи машини, але ми мусимо доглядати чи контролювати, щоби своєчасно їх включувати, чи виключувати, без нашої бо контролі вони могли б бути більше шкідливі чим пожиточні.

Все це взяте разом доказує, що людство зробило великий поступ вперед, бо всі ми живемо на вищому рівні, маємо всякі вигоди та удосконалення, але коли це все належно проаналізувати, то доходимо до висновку, що з тих причин, ми всі починаємо „механізуватися" і то до таких розмірів, що стаємо невільниками тих „електронних" та „атомних" апаратів, які з людини роблять „робота" і дні та тижні стають закороткі для полагоджування тих змеханізованих щоденних повинностей та проблем.

У теперішніх відносинах ми не лише механізуємося, але стаємо перед доконаним фактом, що ніколи не маємо вільного часу, бо треба цю механізовану вигоду пильнувати, щоб вона була чинна на своєму місці та у належно призначеному часі. З тих причин ми всі не маємо тепер часу — на читання книжок та газет і тому їх і не купляємо і не читаємо. Не маємо часу обходити родинні свята чи прийняття, вже не згадуючи про всякі народні свята та концерти, на які ми чимраз менше ходимо, бо дослівно ми всі видно спішимося, все робимо механічно і то з поспіхом і це доходить до такої дивовижі, що обідати приходиться, стоячи, бо сідати в нас... немає часу!

На всіх відтинках нашого щоденного життя переводяться поважні зміни, які назрівають на наших очах. Але ніхто не питається нас чи ми до них приготовані і чи вони нам подобаються і нас вдоволяють.

Силою таких обставин щоденне наше життя стає відмінне, бо відмінні та ще й побільшені наші потреби, до яких ми змушені пристосовуватися та їх виконувати, коли хочемо крокувати враз із теперішнім культурним світом, який постійно зростає економічно, а зате підупадає морально і так би сказати духово убожіє та нидіє! Із тих же причин ми починаємо снувати інші думки та пляни, щоби належно пристосуватися до тих змінливих відносин та живемо у вічному змаганні, пильнуючи, щоби час не викинув нас з орбіти свого щоденного коливороту.

Реасумуючи все вищенаведене, треба підкреслити, що домінантним чинником будуччини все таки буде людина, її індивідуальність з прикметами її гордости, гідности та розуму. Всі винаходи та всі наукові здобутки будуччини видумує і споруджує людина, і людина буде їх обслуговувати, а головно контролювати їх у всіх застосуваннях далекойдучого поступу та розвитку. Не дивлячись на всі осяги та удосконалення, людині трудно улаштуватися так, щоб бути вповні задоволеною і в тім відношенні треба вміти вдоволятися, тим, що маємо, бо ніколи і нічого не виходить так, як ми цього хочемо. Вдодатку статистика вияснює, що населення нашої плянети переходить число 3,800 мільйонів осіб, кожної бо години прибуває 7,500 осіб. Із тих самих джерел знаємо, що найбільший приріст населення має Індія, яке в заокругленню нараховує 550 мільйонів душ, серед яких переважають чоловіки, що їх налічують понад 290 мільйонів. Слід зазначити, що найбільший приріст населення мають держави недорозвинені, а в державах, де є повний добробут приріст населення постійно зменшується та морально підупадає.

Тому то добре завжди мати на увазі, що поступ та добробут є добрі, що розвій та механізація приносять нам різні вигоди та полегші, — але в основному треба змагати до цього, і щоб механізація була нам допоміжною у всіх наших акціях розвою та скріплення, але й щоб ми не ставали її невільниками.

ПОМІНЯЛИСЯ РОЛЯМИ ЗСА І МЕХІКО...

Мехіко Сити. — Тепер не Америка, а Мехіко щільніше пильнує кордон поміж цими двома сусідами. Мехіко, яке досі мало претенсії до ЗСА за їхню занадто строгу контролю прикордоння, щоб не допускати до Америки нелеґальних сезонових робітників та інших мехіканців, — тепер пильнує свої кордони дужче за Америку, щоб зупинити контрабанду дешевої мехіканської газоліни та дізельного пального до З'єднаних Стейтів Америки. — Подає „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 3-го березня цього року.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Н. Пазуняк

НА МЕЖІ ЩАСТЯ

(2)

Наступний „Настрій тверезости" розгортає нову сторінку невтомного шукача щастя; він, неначе, на межі, вороття нема, бо

„Щастя нетривкого
черепки
Не позбирати
і не позліпити".

Він намагається твердо дивитися у вічі суворого, не раз звихненого пороками життя („Учта модерна", „Повія"). Може найсильніший щодо експресії вірш у збірці це той, яким поет виявляє пекучий біль і тим самим заперечує раціональність медитацій:

„ І стала зрозумілою
тоді незмінність змін...
Яка гудітиме в мені
як невгомонний дзвін,
Що лезом сталі біль
із мого серця витне.
Щоб більше жадний звук
до серця не проник
І жадний біль
не кволив серце тихе,
Коли минатиму
що мить, що день, що рік
Скупезне щастя
й найщедріше лихо".

Згустком носталгії є спогад старого моряка із вуглевоза про рідну Одесу — такий ірреальний на тлі буденної корчемної обстанови. Поезії „Грудень" та „Крутий узвіз" — це немов прозові картини дійсности, передані віршем, що вказує на широчінь можливостей поета, для якого не чужі дидактичні нотки.

Неначе із бездни будня підноситься знову до висот слово поета, — це його заповіт:

„Не зла жалом —
жезлом добра
Будь, моє слово, будь!"...

а вкінці:

...Над прахом того,
хто храбр і прав,
Райдеревом,
слово, зрости".

І немов у висліді заклику появляються знову витончені метафори:

„Щоб слухати без завади,
як тугою міді
Невтішна туга
точить небозвід."

Передостанньою частиною є цикл „Епітафій", — Симонові Петлюрі, Галині Журбі, Євгенові Маланюкові, Тодосеві Осьмачці, Оксані Лятуринській і Іванові Багряному.

Сам літературний підгжанр епітафій у нас дуже давній. Він виявляється у різних видах, — в 16-17 ст. у виді панегіриків, ще у ритмі силабічного віршу, — „На герб кн. Острозького" Г. Смотрицького чи „На смерть гетьмана П. Конашевича—Сагайдачного" Касіяна Саковича, а в ХУІІІ ст. у виді оди і дитерамбів, часто безіменних, — наприклад на честь Петра Могили („Евфонія веселобрячная").

У новітній поезії автором епітафій був Тарас Шевченко, коли писав: „До Основ'яненка", „На вічну пам'ять Котляревському", чи коли звертався до Гоголя чи Марка Вовчка. І в найновіших часах цей підгжанр зустрічаємо, хоча б у Ліни Костенко, що з глибини душі лине поетичним словом до Кобзаря. — Це відрадно, що і наш автор відновлює цей вид поезії.

В. Біляїв відзначив — це, що кожному поетові найпритаманніше.

До С. Петлюри звертає поет слова глибокого гіркого роздуму:

„Ти впав, як личить
лицарям, в строю,
Проллявши чесну кров
на брук Парижа,
Хоч у козацьку грудь,
Отамане, твою
Стріляв не воїн,
а потвора хижа".

У день смерти давньої, та та не старої духом Г. Журби, поет написав рядки:

„Дар Ваш — Богом
дане диво,
Чуття і думки
первородний плід
Воно, це диво, нас
усіх водило
У вами вичаруваний
і Далекий Світ"...

У зверненні до О. Лятуринської поет величає „бурштини" її віршів, як музику вічности, що в самоцвіти згусла, і пророкує:

„А вірш Ваш,
української поезії
Княгине,
Наш збайдужілий
і понурий вік перетрива!"

На могилі І. Багряного поет стверджує, що

„Мисль з природи
не іржавого металу
Вона часові
не віддасться на поталу"

З майбутніх збірок — дуже цікава поема про преважку дійсність в Україні та про незламний дух нових борців за волю. („Розмова з ровесником").

Дуже зворушливі кінцеві вірші — автобіографічні з виявом любови і пієтизму до матері. Думаємо, що, після авторової збірки „Поліття" з 1970 року, ця збірка є новим цінним збагаченням нашого поетичного доробку на еміґрації.

Володимир Барагура

ДЖЕРЕЛА ШЕВЧЕНКОВОЇ ГЕНІЯЛЬНОСТИ Й ПРОРОЧОСТИ

[1]

І тепер наш Тарас — в кожній хаті,
З нами словом живим розмовляє.
Є в Шевченка народження дата,
Дати смерти в Шевченка — немає!
Ольга Марунич „Прометей"

Українська земля багата не лише своїм чорноземом, не лише хлободайними нивами, не лише підземними родовищами вартісних копалин — вона теж багатюща духовними цінностями. З надрів народної душі час від часу виринають люди-велетні, мужі Провидіння, вибрані Богом у найчорніші й найтяжчі хвилини життя нації, щоб рятувати її від загибелі та вказати їй шлях, яким вона має простувати до перемоги.

Таким мужем Провидіння в один із найтяжчих періодів життя нашого народу на довгому й трудному шляхові його історії — був Тарас Шевченко. Він вийшов із непроглядних глибин народної душі, із найздоровішого прошарку нашого суспільства — українського селянина-хлібороба. Шевченко своїм корінням цупко стримів у найінтимніших тайниках душі свого народу, живився її соками, — та плодами своєї творчости ділився з земляками. Він став цим мужем Провидіння, який розкрив незрячі очі своїх земляків і звогчив спраглі вуста народу цілющою водою бажання волі — який влив у його серця й душі животворну віру в відродження й перемогу.

Шевченко виступив у час „Великої Руїни", початку якої треба шукати в злощасному Переяславському договорі великого гетьмана Богдана Хмельницького зі зрадливою Москвою. Богданова помилка потягла за собою низку інших історичних лих, які довели до повного провалу нашого національного і політично-державного життя, наслідки якого відчуваємо й досі та будемо двигати їх ще довгий час.

Цими загально-національними лихами була програна гетьманом Ів. Мазепою рішальна битва з москалями під Полтавою, зруйнування Запорізької Січі, цього лицарського ордену, що був центром боротьби за національну незалежність і державність України та остоєю християнської віри, це було скасування гетьманщини й незалежного державного устрою козацької України, зруйнування гетьманської столиці в Батурині й Чигирині, жорстоке здавлення всенародного повстання Гайдамаччини й Коліївщини, змосковщення й ополячення провідної верстви українського народу — інтеліґенції, козацької старшини, боярських, княжих і шляхетських родів, частини міщанства. Залишився здоровим і незайманим найнижчий прошарок суспільства, який хоча неосвічений й закріпачений, зберіг національно-державницькі традиції і став остоєю українства та одним із джерел надхнення й творчости Шевченка.

Про ті жорстокі часи писав Шевченко: „Гетьмани, гетьмани, якби то ви встали, встали подивились на той Чигирин... то ви б не пізнали козацької слави убогих руїн". Про ворожих спричинників цього лиха Шевченко пише: „Це той Первий, що розпинав нашу Україну, а Вторая доконала вдову-сиротину". А своїх земляків поет закликав „полюбити щирим серцем велику Руїну" та взивав їх: „Свою Україну любіте, любіть її во врем'я люте"!

У згарищах і попелищі давньої козацької слави поет вбачав зародок відродження. У поемі „Єретик" він пише: „А в попелі тліє іскра вогню великого, тліє, не вгасає". Своєю діяльністю і творчістю, зокрема поетичною, поет роздув цю жевріючу іскру в велике полум'я, що охопило весь наш народ вже за Шевченкового життя й яке горить у наших душах сьогодні й горітиме в наступних поколіннях, поки не сповняться віщі слова Кобзаря: „Встане Україна і розвіє тьму неволі, світ правди засвітить і помоляться на волі невольничі діти".

Шевченко до безтямности, до самопосвяти й самопожертви любив Україну: „О, святая, свята батьківщино моя" — „я так її, я так люблю мою Україну убогу, за неї душу погублю"! Він є носієм ідеї повного національнодержавного відродження, ціллю його життя є національно-визвольне перевиховання українства. Його твори насичені безоглядною боротьбою до повного державного відокремлення України від Московщини і створення самостійної української держави. Так оцінив поетичну творчість і приналежність Т. Шевченка до Кирило-Методіївського братства шеф жандармів у своєму звіті цареві зі слідства проти Шевченка після його арештування.

Уже сучасники Шевченка належно оцінили його місію й ролю. Один із найбільших наших мужів, інтелектуал, ерудит, письменник, критик, етнограф, історіософ і прекрасний знавець української мови, приятель Шевченка, хоч у багатьох випадках не поділяв поглядів Тараса, Пантелеймон Куліш так оцінив свого друга: „Спів Т. Шевченка був для київської молоді гуком воскресної труби архангела. Це вже не кобзар, а національний пророк". А в надгробній промові над труною поета Куліш сказав: „Наш еси, поете, а ми нарід твій і духом твоїм дихатимемо по віки і віки". Польський поет Едвард Желіґовський, що писав під псевдонімом Антоні Сова, в вірші, присвяченому Шевченкові пише: „народу віщуне і народу сину!"

У чому лежить тайна, що, не зважаючи на заборону московсько-царської цензури на нещадну оцінку шовіністичного російського літературного критика Віссаріона Бєлінского, на заборону друкувати й розповсюджувати твори поета, на арешт і заслання поета з забороною писати й малювати, твори його мандрували в рукописах з рук до рук від селян до інтеліґентів і землевласників, від свідомих українців до перевертнів

Де шукати відповіді, що „Кобзар" став настільною книгою кожного українця, його національним благовістям?

Де знайти відповідь на питання, що після повороту зі заслання, свої й чужі не побоялися ентузіястично вітати колишнього царського в'язня, що поетові влаштовано в репрезентативній залі „Пасаж" у Петербурзі літературний вечір, на якому виступив також Федір Достоєвський і два

(Продовження буде)

ОМУА

Об'єднання Мистців Українців Америки

запрошує Українське Громадянство на

ВІДКРИТТЯ ПОСМЕРТНОЇ ВИСТАВКИ ОБРАЗІВ

МИКОЛИ НЕДІЛКА

у неділю, 9-го березня 1980 р., о год. 1-ій по пол., у Ґалерії ОМУА при 136 Друга Авеню у Ню Йорку, Н. Й.

Виставка буде відкрита в будні від год. 6-8 веч., суботи і неділі від год. 1-8-ої веч., до 16-го березня 1980 року.

ЗАПРОШЕННЯ

ЩОРІЧНА ШЕВЧЕНКІВСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

на пошану Патрона Наукового Товариства ім. Шевченка

вудбудеться

в суботу, 8 березня 1980 р., в залі НТШ

302-304 Захід 13-та вул. в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.
з години 4-ої після полудня починаючи

Програма:

1. ЯРОСЛАВ ПАДОХ — Відкриття.
2. МИКОЛА ЧИРОВСЬКИЙ — Звідомлення про працю А НТШ за останній рік.
3. ВАСИЛЬ ЛЕВ — Вступне слово.
4. АННА М. БОЙЦУН — Роля топонімів у поезії і прозі Шевченка.
5. ВАСИЛЬ ВЕРГУН — Журнал „Основа", як джерело дослідів текстів творів Шевченка.
6. Закриття.

Запрошуємо до участи в конференції. Вхід вільний.

Ярослав Падох, голова НТШ в ЗСА — Микола Чировський, науковий секретар

Василь Лев, *директор ФС НТШ*

МЕМОРАНДУМ...

(Закінчення зі стор. 1)

кого народу за своє національне і політичне визволення, за право людини вільно жити на своїй землі.

Ми, нижчепідписані, стверджуємо перед цілим світом і заявляємо Радянському урядові: Українська група сприяння виконанню Гельсінкських угод живе. Існування Групи рівнозначне нашому життю, нашому праву мислити, творити, висловлювати свої погляди.

Ми не хочемо стояти осторонь у вирішенні громадсько-політичних проблем, які стосується нас.

Ми не можемо мовчки спостерігати, як розправляються з патріотами, кращими синами й доньками нашого народу.

Ми кровно зацікавлені в упорядкуванні життя в нашій країні і в усьому світі, в самовизначенні всіх народів, у перемозі законів, які ґарантували б максимальні права людині.

Ті з нас, які щойно вступили до Української групи Гельсінкі, запевняємо, що остаємося вірні основним документам, проголошеним Групою, і заявляємо, що будемо далі діяти в рамках законів.

При цьому закликаємо всіх сприяти діяльності Української групи Гельсінкі, ширити її популярність, знайомити з її ідеями найширші кола громадськости.

Всі матеріяли, заяви, скарги, листи, повідомлення просимо надсилати на наші адреси. До „Меморандуму" долучаємо тексти заяв і біографії нових членів групи)З. Красівського, П. Розумного, І. Сокульського, В. Чорновола).

Засуджені, арештовані, під слідством

Микола Руденко, Левко Лук'яненко, Олекса Тихий, Мирослав Маринович, Микола Матусевич, Йосиф Зісельс, Василь Овсієнко, Олесь Бердник, Петро Січко, Василь Січко, Юрій Литвин.

У вигнанні:

Петро Григоренко, Леонід Плющ, Надія Світлична, Петро Вінс.

Меморандум підписали:

Горбаль Микола, Калиниченко Віталій, Кандиба Іван, Караванський Святослав, Красівський Зиновій, Лесів Ярослав, Малинкович Володимир, Мешко Оксана, Попович Оксана, Ребрик Богдан, Розумний Петро, о. Романюк Василь, Сеник Ірина, Сокульський Іван, Стрільців Василь, Строката Ніна, Стус Василь, Чорновіл Вячеслав, Шабатура Стефанія, Шумук Данило, Шухевич Юрко.

Осінь 1979 року

Йонкерська зорганізована громада при праці

Подібно до інших місцевостей українського скупчення, керівники місцевих організацій запланували на місяць березень низку різних імпрез, до яких приготовляються повною парою.

Першою імпрезою, яка відбудеться 9-го березня, буде Святочна академія для відзначення 30-ої річниці геройської смерти Головного командира УПА, ген. хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринки. Із доповіддю на цій академії виступить інж. Б. Мак, а в мистецькій частині візьме участь Ансамбль бандуристів під мистецьким керівництвом В. Юркевича, солістка Оля Гірняк та старше юнацтво СУМА Йонкерського осередку.

Другою з черги імпрезою, яку спонзорує місцевий Відділ УККА, буде відзначення 166 річниці народження безсмертного сина України, Національного Пророка Тараса Шевченка.

Це Свято відбудеться 16-го березня в домі СУМА із двочастинною програмою. В першій частині — доповідь, інсценізація „Гамалії", яку підготовляє Школа українознавства, хор „Молодої Думки" та мелодеклямації старшого юнацтва СУМА.

В другій частині Свята за старанням „Молодої Думки" буде відіграна дитяча опера „Чарівний перстень" Івана Недільського під мистецьким керівництвом учительки співу Галі Мирошниченко, хореографія Роми Прийми-Богачевської та музики для балету Лева Стругацького. З танцями виступить танцювальна сумівська група під керівництвом В. Уздейчука.

22-го березня комітет Організацій Українського Визвольного Фронту влаштовує зустріч громадянства із колишнім політичним в'язнем проф. Валентином Морозом. Ця зустріч буде попереджена окремими дописами в місцевій англомовній пресі. Запляновано зустрічі проф. В. Мороза із пресою та політичними і громадськими представниками різних етнічних груп. В зустрічі візьме участь посадник міста Йонкерсу та деякі його співпрацівники. Підготовкою цієї зустрічі займаються окремі комісії. Організатори всіх поданих імпрез сподіваються, що патріотична українська громада Йонкерсу і околиць візьме чисельну в них участь.

М.Б.

В Канаді помер підприємець Семен Медицький

Ненадійно відійшов у вічність 15-го жовтня м.р. бл. п. Семен Медицький, людина, яку поважали, доцінювали й любили всі, які його знали.

Покійний народився в селі Будзанів, повіт Тернопіль, Західня Укріна. До Канади приїхав 1950 року, поселився в Торонті і тут провадив власну мануфактурну крамницю.

Бл. п. Семен Медицький залишив дружину Ярославу, дітей: сина Данила, абсольвента історичного факультету Торонтонського університету і студента військово-маринарської школи, і дочку Христю, студентку правничого факультету.

Обоє дітей закінчили з відзначенням Рідну школу і Курси українознавства. Покійний був ідейним і жертвенним громадянином, виховав дітей в релігійно-національному дусі:був прикладним членом УНСоюзу.

Хай канадська земля буде Покійному легкою, як рідна земля України.

Б.З.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню, 2-ий поверх
(ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ)

П'ятниця, 7-го березня 1980 року, о годині 7-ій вечора

Інж. РОМАН КОБРИНСЬКИЙ

поділиться своїми враженнями про

ІНДІЇ — КРАЇНИ СХОДУ

Розповідь ілюстрована кольоровими прозірками з Афганістану, Центральних Індій, Кашміру, Гімаляїв, Непалю і Цейльону.

ПОДЯКА

ПРЕЗИДІЯ ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО"

висловлює щиру подяку

д-рові Юліянові Ґноєві

за надзвичайно дбайливу лікарську опіку над членом Президії, письменником

ІВАНОМ КЕРНИЦЬКИМ,

під час його довгої і важкої недуги.

Присвятивши йому безкоштовно стільки дорогого часу висококваліфікованого лікаря-спеціяліста, д-р Юліян Ґной засвідчив цим свій справжній патріотизм українського лікаря-громадянина. Урятуванням життя визначного нашого письменника, д-р Ю. Ґной славно продовжує світлі традиції української медицини, якої кращі представники завжди жертвували своє знання і труд на службу своїй громаді.

Сердечне Вам спасибі, Пане Докторе!

ЗА ПРЕЗИДІЮ:

ГРИГОРІЙ КОСТЮК, Почесний Голова — ОСТАП ТАРНАВСЬКИЙ, Голова

УЛЯНА ЛЮБОВИЧ-СТАРОСОЛЬСЬКА, Фінансовий Секретар

Помер...

(Закінчення зі стор. 1)

та почесний член Товариства Українських Інженерів в Америці та Українського Бібліотечного Товариства Америки, та член багатьох інших товариств і організацій.

В ЗСА професор Горняткевич продовжував творчо працювати малюючи, викладаючи і пишучи статті й есеї на переважно мистецькі теми.

Має також кілька більших друкованих праць.

Похоронні відправи будуть в середу, 5-го березня — Панахида о год. 7-ій вечора в похоронному заведенні Гумістон (Humiston) в Кергонксоні, Н. Й., а Похорон в четвер, 6-го березня, о год. 8:30 вранці з похоронного заведення до церкви Пресвятої Трійці в Кергонксоні, звідти по Службі Божій на кладовище Св. Андрія в Савт Бавнд Бруку в Ню Джерзі.

Покійний професор залишив у смутку дружину Дарію з Бриковичів Горняткевич, сина д-ра Андрія Горняткевича з дружиною Лілеєю з Волянських і дочками — Ладою і Ніною.

ПОДЯКА

В сороковий день смерти мойого МУЖА

д-ра РОМАНА ВЕРЕСА

що відійшов у Вічність дня 11-го січня ц. р., складаю сердечну подяку Всім, хто прийшов поділити моє горе.

В першу чергу дякую о. митратові Мар'янові Бутринському за кількакратні відвідини Покійного в шпиталі, за уділення Святих Тайн та за похоронні відправи.

Рівнож дякую Хорові св. Володимира і Ольги за прекрасний спів під час Панахиди.

Моя щира подяка маґістрові О. Басюкові, що увесь час підтримував мене морально та докторові Іллі Мулі за правні поради.

Дякую за теплі прощальні слова над домовиною Покійного під час Панахиди панам: маґістрові О. Басюкові професорові В. Маркусеві, докторові Іллі Мулі та докторові Павлові Турулі.

Дякую Всім за письмові чи усні вислови співчуття, за квіти, участь в похоронних відправах та Хто, замість квітів на свіжу могилу, склав пожертви на Український Музей, Українське Бюро Суспільної Опіки, на Український Бібліографічний Центр в Чікаґо та на Служби Божі.

Нехай Милосердний Господь наділить Вас усіх своєю ласкою.

ЄВГЕНІЯ ВЕРЕС з сином ОЛЕГОМ, невісткою НЕНСІ і дальшою і ближчою Родиною

ПОКЛІН ШЕВЧЕНКОВІ

КОНЦЕРТ Хору „ДУМКА"

при співучасті бандуриста

ЮЛІЯНА КИТАСТОГО

ПРИСВЯЧЕНИЙ ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ

відбудеться

в Ратґерс Університеті в неділю, 9 березня 1980 р., о год. 2-ій по пол.

Концерт відбудеться

в Robeson Campus Center, Newark, N.J. (pir Bleacker and high Sts)

Ввесь дохід з концерту призначений на розбудову програми гри на бандурі в Ратґерс Університеті.

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ —
Комісія Патріяршого Фонду

повідомляє:
на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД зложили:

IX — 79

1,000.00 дол. — Марія Чучман.
200.00 дол. — М. Плешкан.
по 100.00 дол. — Л. і М. Гайдукевич, І. і О. Вербовські
по 50.00 дол. — М. і А. Тимків, В. Сусла
по 25.00 дол. — Лев Ганусяк з нагоди уродин дружини Анастазії, Ю. і А. Літинські з нагоди уродин матері Анастазії Ганусяк
10.00 дол. — О. Левицька в пам'ять бл. п. інж. Омеляна Дражньовського

Листа ч. 1217 Філядельфія, передав свящ. Тарас Лончина
150.00 дол. — Володимир Березяк, Родина і Знайомі в пам'ять бл. п. Степана Березяка
20.00 дол. — Дмитро Сенюх
15.00 дол. — Катерина Матковська

Листа ч. 1221, Маямі, Фльорида, (додаткові вплати).
переслала В. Цегельська
10.00 дол. — Катерина Микитка
5.00 дол. — Роман Венґльовський, син Петра

Листа ч. 1222, Маямі, Фльорида, (додаткові вплати).
переслала В. Цегельська
100.00 дол. Онуфрій і Софія Коцелко
по 50.00 дол. — Ольга Павлова, Мирон і Анна Івашко
25.00 дол. — І. Н. Мудрейки
20.00 дол. — А. і С. Левицькі

З нагоди закінчення весняного курсу УКУ у Філядельфії, зложили:
25.00 дол. — д-р Роман Дикий
20.00 дол. — д-р Ярослав Колибабюк
по 10.00 дол. — Х. Турченюк, д-р Р. Сухий, д-р В. Кліш, о. Т. Лончина, інж. Німилович, д-р Л. Рудницький, д-р Т. Цісик
по 5.00 дол. — Л. Т. Гриців, М. Масюк, М. Борецький, Л. Либа Л. Пак, І. Квік, Ю. Головчак, В. Пак, д-р Ю. Бережницький, Х. Черник, К. Михайлюк, Я. Климовський, Н. Ганасяк
3.00 дол. — В. Заяць

Комісія Патріяршого Фонду Товариства Свята Софія, складає щиру подяку усім Вельмишановним Збірщикам і Жертводавцям.

Датки на Патріярший Фонд можна складати на руки уповноважених збірщиків або висилати на адресу:

ST. SOPHIA RELIGIOUS ASSOCIATION — PATRIARCHAL FUND
7911 Whitewood Rd., Philadelphia, Pa. 19117

Всі датки на Товариство Свята Софія — Патріярший Фонд, можна відтягати від податку. IRS No. 23-74380645.

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:
- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- чи КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

акцидентова грамота УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

— Відлітають сірим шнурком журавлі —
— В чужині умру —

Дня 22-го лютого 1980 року, відійшов у Вічність наш Незабутній і Дорогий ШВАҐЕР І ВУЙКО

Інж. Діма Захарченко

Замість квітів на Його свіжу могилу, складає Родина на Патріярший Фонд:

Михайло Мельничук, Канада	$100.00
Володимир і Емілія Процінські, Мериленд	$100.00
Ігор і Марта Процінські, Вірджінія	$100.00
Марта і Мартин Фланнери, Вірджінія	$ 50.00
Олег і Вікі Процінські, Фльорида	$100.00

І щирі молитви заносимо до Всевишнього Господа за упокій Його душі.

Президія Об'єднання Українських Письменників „Слово"

ділиться сумною вісткою з усім Членством та Українським Громадянством, що в середу, 27-го лютого 1980 р., в Наяґра Фолс у Канаді, упокоївся після важкої недуги, на 72-му році життя,

Інж. МИКОЛА ФЕДОРОВИЧ ПРИХОДЬКО

письменник, член Об'єднання Українських Письменників „Слово" і Канадського Відділу Міжнародного П.Е.Н., автор славної книги „Один з п'ятнадцяти мільйонів", що появилась перекладами на дев'ять мов.

Дружині Зіні та синам Миколі й Андрієві, складаємо глибокі співчуття.

ПРЕЗИДІЯ ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО"

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА
і
КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ — ВІДДІЛ УККА

В ПОКЛОНІ ВЕЛИКОМУ КОБЗАРЕВІ

у виконанні

СТУДІЇ МИСТЕЦЬКОГО СЛОВА

Постава .... **Лідія Крушельницька**
Музичне оформлення .... **Ігор Соневицький**
Хореографія .... **Ольга Ковальчук-Івасівка**
Оформлення сцени .... **Тарас Гірняк**
Світло .... **Юрко Ґречило**

Неділя, 9-го березня 1980 року, година 3-тя по пол.

STUYVESANT HIGH SCHOOL в НЮ ЙОРКУ

15-та вулиця, між 1-ою і 2-ою Авенями

Запрошуємо все Українське Громадянство Ню Йорку і околиці.

Квитки в перепродажі в „Арка" і „Еко" та при касі.

КОМІТЕТ

Увага! **ІЗ НОВИХ ВИДАНЬ** Увага!

Можна вже замовляти в книгарському відділі при „Свободі"

НА ЛЮДСЬКИХ ОЗЕРАХ

Поезії

ВОЛОДИМИРА ДЕМУС

88 сторінок. Ціна $2.50 з пересилкою.

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

"SVOBODA" BOOKSTORE
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

Бучач і Бучаччина

Історично-мемуарний збірник. Книжка у твердій коралевій обгортці із золотими буквами, роботи мистця ЯКОВА ГНІЗДОВСЬКОГО.. 943 сторінок з мапою.

Ціна $25.00 + $1.00 пересилки

SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Ділимося сумною вісткою, що в четвер, 28-го лютого 1980 року, відійшов від нас у Вічність, наш Найдорожчий МУЖ, ТАТО І ДІДО

бл. п.

ТЕОДОР СТЕЦУРА

В глибокому смутку:

КАТЕРИНА — дружина
син — ІВАН з дружиною ІРИНОЮ і внуком ІВАНОМ
син — МИХАЙЛО з дружиною ІРИНОЮ
син — ЯРОСЛАВ з дружиною ВАРВАРОЮ і внуками: ХРИСТИНОЮ, МИХАЙЛОМ І СТЕФАНОМ
син — СТЕФАН

„ПАНІ ЗРОБЛЯТЬ"...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

всі однаково поспішали: вони до своєї домівки, а ми до пластової. Вони, завжди обтяжені торбами з харчами, одягом, шитвом, але з привітним усміхом. Завжди заклопотані новими покладеними на них завданнями, але готові їх виконати. Не раз протягом тих років сусідства довелося крізь двері їхньої домівки зачути чийсь рішучий голос у дискусії: „Але пані це напевно зроблять". І справді, пані це робили, байдуже чи це було шиття історичних одягів, чи ще один торт до буфету чи посилка до Бразилії.

Але хоча прізвищ тих пань не легко відшукати на сторінках ювілейної книжечки та і не всі вони знайомі із зустрічей в Українському Народному Домі, — вони для мене залишаться прикладом цієї другої категорії громадських діячів. І саме у 25-річчя їхньої праці, їм належить особливий привіт.

Відбулися річні збори Т-ва Івана Франка 83-го Відділу УНС

На фотографії члени управи, сидять (зліва направо): Текля Мисак — заступниця голови, Степан Гавриш — голова і Анна Козуб — касир. Стоять: Михайло Мисак і Микола Кузевич — члени управи, Іван Кусин — голова Контрольної комісії, Степан Вишинський — член управи, Андрій Кушнір — секретар і Остап Черепаха — член Контрольної комісії. Бракує на фотографії члена Контрольної комісії Василя Кушніра і членів Управи Петра Ткача, Любомира Кушніра і Івана Кушніра — заступника секретаря, який світлив цю фотографію.

Філядельфія, Па. (с.г.). — У неділю 10-го лютого тут, в залі Дому Філядельфійської Союзової Округи, відбулись 64-ті загальні збори 83-го Відділу УНСоюзу ім. Івана Франка. Збори відкрив голова Відділу Степан Гавриш, привітав присутніх та гостей з управи Округи, а саме: голову Філядельфійської Округи Петра Тарнавського, касира Івана Данківського, організаційного референта Округи та секретаря 430 Відділу Івана Книгницького і з'ясував історію творення Відділу. При тім він згадав основоположників і членів, що відійшли в вічність у звітовому часі, — всіх їх вшановано однохвилинною мовчанкою.

Президія зборів була обрана в такому складі: Степан Гавриш — голова, Степан Вишинський — заступник і Андрій Кушнір — секретар. Протокол з минулих зборів відчитав Андрій Кушнір, а відтак звітували члени уступаючої управи і Контрольної комісії. Степан Гавриш говорив про многогранну працю членів управи, особливо секретаря Андрія Кушніра, який поза союзовою працею посвячує багато часу і іншим організаціям.

Секретар Андрій Кушнір дав вичерпні інформації про працю Відділу. Відділ придбав 47 нових членів і зайняв третє місце поміж усіма Відділами Америки й Канади, коли говорити про здобуття найбільшого числа нових членів. Наш Відділ збільшився на 25 членів. Секретар також подав, що зібрано членських вкладок 16,550.00 долярів, що були вислані до УНСоюзу.

Касир Анна Козуб доповнила звіт секретаря, а голова Контрольної комісії Іван Кусин у своєму звіті заявив, що квитоводство ведене взірцево і запропонував з признанням уділення абсолюторії уступаючій управі.

По речевій дискусії, в якій заторкнено багато справ не лише Відділових, але і загально союзових, приступлено до вибору управи на 1980 рік. Управу обрано в такому складі: Степан Гавриш — голова, Текля Мисак — заступниця голови, Андрій Кушнір — секретар, Іван Кушнір — заступник секретаря, Анна Козуб — касир. Членами управи обрано: Петра Ткача, Степана Вишинського, Миколу Кузевича, Михайла Мисака і Любомира Кушніра. Контрольну комісію очолив Іван Кусин, а членами обрано Остапа Черепаху і Василя Кушніра. Подяку за довір'я в імені новообраної управи зложив голова Степан Гавриш, а відтак запросив до слова голову Окружного Комітету Петра Тарнавського, який висловив подяку управі 83 Відділу за співпрацю. Він спеціяльно дякував секретареві Кушнірові за придбання 47 нових членів, що допомогло Окрузі виконати квоту на 100%, придбати 453 члени. Таку ж подяку за співпрацю висловили і касир Округи Іван Данківський та секретар 430 Відділу й організаційний референт Округи Іван Книгницький. Було всіх на зборах понад 25 учасників.

Степан Гавриш на закінчення говорив про загальні справи УНСоюзу, бо Союз — це ми, члени, і тому всі повинні дбати про його ріст. По зборах всіх запрошено до перекуски - гостини, яку приготовила дружина секретаря п-і Фаврона Кушнір.

Тридцятиліття Станиці Пласту у Клівленді

Три місяці після свого прибуття до Нового Світу пл.сен. Микола Кавка (Мамай) відбув вступну нараду з новоприбулими до Клівленду пластунами і у висліді дальших організаційних заходів 23-го липня 1949 року засновано тут Пластовий Осередок. Після відзначування у минулому 15, 20 і 25-ліття діяльности прийшла вже черга на ювілейне 30-ліття. Його відзначено дещо припізнено, бо щойно в суботу 16-го лютого, ювілейним апелем членів і ватрою з довгою програмою в авдиторії св. Йосафата в Пармі, куди в останній декаді перенеслося з Клівленду все українське громадське життя.

Очевидно про велику діяльність протягом 30 років добре заслуженого тут Пласту можна і треба б написати багато, та це лишаємо пластовій пресі, а в загальноінформаційнім щоденнику обмежуємося лиш до „сухої", але скорої реєстрації радісних святкувань. Цей старанно приготований попис пластунства перед, на жаль, слабо заступленим громадянством вшанували провідники Пласту: Начальний Пластун д-р Юрій Старосольський з Вашінгтону і голова Крайової Старшини Євстахія Гойдиш з Ню Йорку, які у промовах нагадали минуле строгої організації характерників і патріотів із 14-ма точками закону і привітом „Сильно, Красно, Обережно, Бистро" та взивали продовжувати виховання на непорушних ідейних засадах. Члени і умовини за останіх 30 років докорінно змінилися і стали некорисні для такої праці, яку намітив основник д-р Олександер Тисовський у „Житті в Пласті". Та хто уважно прослухав довгу програму, то може мати оправдану дозу оптимізму на майбутнє та признання і вдячність для численних трудівників у Пласті й Пластприяті у Клівленді і на його оселі „Писаний камінь" у Мідлфільді, Огайо. Всі вони названі на чотирьох сторінках виданого „Ювілейного листка".

Апель проходив з програмою святочної збірки довкруги ватри, на якій після звітів кошових співали молитву „Отче наш" і пластовий гимн. Станичний д-р Євген Небеш привітав гостей із крайового і світового Пласту, які виголосили короткі промови, а кошова мгр Лідія Голіян відчитала привіти. Гніздові перевели перехід гуртків новацтва до юнацтва, роздали посвідки і заприсягнули, а голова КПС п. Гайдиш проголосив надання Маркові Фаріонові ступеня Скоба.

Пл.сен. інж. Адріян Галяревич, який виготовив ювілейну відзнаку і декорацію залі, висвітлив прозірки з діяльности Станиці за цих 30 років. Слідувала ватра з багатьма точками різнородної програми: хороводи, пісні, гра на бандурі, театр, цирк, модерна інсценізація „Ґуфас", яку приготовляли, писали тексти, вивчали, проєктували одяги, режисерували самостійно молоді пластуни — Тарас Ковч, Адя Телішевська, Петро Шокалюк дві Задівські та мабуть ще дехто „за кулісами". В цих точках активно виступало кількадесять пластунів і пластунок різного віку. Програма мала розваговий характер, а при тім може і намір показати працю в Пласті. Остовну доповідь виголосив пл.сен. д-р Микола Грушкевич, в якій посєю і прозою передав найважніші факти з історії Станиці і праці з українською молоддю.

В дні ювілейного святкування у двох домівках Станиці були відкриті виставки праць поодиноких гуртків — в домівці СУА вистав ка мистецьких виробів вихованників Пласту у Клівленді, а у великій залі на стінах розвішено фотографії і пластові малюнки, на столах покладено альбоми і ділові книги тощо різних гуртків і самої Станиці. Все те документально, не голослівно свідчило про проведену працю, яка стає надбанням усього поселення і гордістю кожного свідомого українця. Виставки приготовили: заст. станичного пл.сен. д-р Ігор Захарій, ст.пл. А. Телішевська, пл. сен. Анна Сатурська з допомогою інших членів і Пластового Музею.

Станиця у Клівленді є тепер шостою щодо „сили" між станицями у ЗСА, має 229 членів, що розподіляються за віком так: 53 новаки, 55 юнаки, 70 старших, і 51 сеніорів, з того 106 чоловічої і 123 жіночої статі. П'яте гніздо новаків „Карпатські птиці" має 25 членів у трьох роях: Дятелики, Соколики і Яструби, а 14-те гніздо новачок „Працьовиті звірятка" має 20 членок у роях: Серенки, Мишки і Горобчики. Їхніми гніздовими є ст.пл. Тарас Ковч і ст.пл. Адя Телішевська.

17-ий курінь юнаків ім. Дмитра Байди Вишневецького має 28 юнаків у 4-ох гуртках: Кобри, Вовки, Пантери і Тигри, а 28-ий курінь юначок ім. княгині Ольги має 35 юначок у чотирьох гуртках: Червона рута, Меви, Калина і Євшан зілля. Їхніми курінними є юнак Петро Ковч і юначка Ляриса Кармазин.

Осередок Праці Уладів Старшого Пластунства веде ст.пл. Тарас Ковч, а Осередок Праці Уладу Пластового Сеніорату — пл.сен. Нестор Козбур. Головою Пластової Ради є пл.сен. Ігор Руденський, у Пластприяті — Василь Настюк, у Пластовій Оселі „Писаний камінь" — д-р Василь Малиновський, у Пластовому Музеї — пл.сен. д-р Олександер Фединський. Старшина Станиці має 12 діловодств.

Звичайно організації відзначують ювілей, щоб при їх нагоді „зробити" гроші. Наш Пласт дуже потребує фондів і допомоги від нечленів та від фінансового світу, але якраз він зовсім не мав на увазі придбання грошей з ювілею, а лиш показати громадянству корисну працю у найважливішій ділянці, якою є праця з нашою молоддю. Бо при низьких цінах вступу, малій фреквенції, при продажі відзнак нижче коштів продукції, частування після ватри усіх на гостині при столах, наводить нас на сумнів, чи скарбник прийде до звіту з якоюсь надвишкою, чи радше з недобором. Ті, що не були присутні, а розуміють потребу праці Пласту, хай відізвуться до Станиці і допоможуть.

Степан Кікта

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ВАСИЛЬ ТАЦЮК, член УНС Відд. 460 в Лондоні, Онтаріо, помер 15 січня 1980 р. на 70-му р. життя. Нар. 1909 р. в Україні; членом УНС став у 1963 р. Залишив у смутку приятелів і союзову громаду. Похорон відбувся 18 січня 1980 р. на цвинтарі Мт. Плезант в Лондоні, Онт.

Вічна Йому Пам'ять!
Роман Горнич, секр.

МИХАЙЛО ВІВЧАР, член УНС Відд. 256 св. Івана Хрестителя в Рівергед, Н. Й., помер 7 лютого 1980 р. на 79-му р. життя. Нар. в Ходачків Малий, Україна; членом УНС став у 1935 р. Залишив у смутку дружину Стеллу, дочки: Стеллу і Марію; синів: Михайла, Реймонда, Данила і Володимира та 16 внуків. Похорон відбувся 9 лютого 1980 р. на цвинтарі Вейдінґ Рівер у Вейдінґ Рівер, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Ц. М. Безкоровайний, секр.

ФЕДІР ЗЕЛИНСЬКИЙ, член УНС Відд. 276 св. Миколая в Ембридж, Па., помер 11 січня 1980 р. на 72-му р. життя. Нар. 1908 р. в Україні; членом УНС став у 1960 р. Залишив у смутку дружину Катерину і дочку в Україні. Похорон відбувся 13 січня 1980 р. на укр. правосл. цвинтарі св. Володимира у Савт Парк, Піттсбурґ, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Степан А. Іваницький, секр.

АННА СЕМЕГЕН, членка УНС Відд. 122 ім. Т. Шевченка в Тавнтон, Масс., померла 24 грудня 1979 р. на 84-му р. життя. Нар. 1895 р. в с. Товстеньке, пов. Гусятин, Зах. Україна; членкою УНС стала у 1919 р. Залишила у смутку сина Йосифа, дочку Станиславу, 4 внуків і 6 правнуків. Похорон відбувся 27 грудня м. р. на цвинтарі ст. Францис в Тавнтон, Масс.

Вічна Їй Пам'ять!
Михайло Попович, секр.

ТАНКА СОЯК, членка УНС Відд. 147 св. Михаїла в Аллентавн, Па., померла 19-го січня 1980 р. на 80-му р. життя. Нар. 1896 р. в Україні; членкою УНС стала у 1927 р. Залишила у смутку сина Петра. Похорон відбувся 22 січня 1980 р. на укр. правосл. цвинтарі св. Марії у Вайтголл, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Іван Гуцайлюк, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 23-го БЕРЕЗНЯ 1980 р.

ОМАГА, Небраска. Річні загальні збори Т-ва Згода, 354-ий Відд., о год. 11-ій рано в залі Укр. Кат. Церкви, 2466 Савт 16-та вул. На порядку: звіти Управи і К. Комісії та вибір нової Управи на 1980 р. Просимо всіх членів прибути на збори. — Управа.

„Союзівка на вакаціях"!

З ОГЛЯДУ

НА ВАКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ „СОЮЗІВКИ"

СОЮЗІВКА ЗАКРИТА

від 1-го березня до 1-го квітня 1980 р.

Джерзі Сити і околиця!

В неділю, 9 березня 1980 р., о год. 3 по пол. в залі Українського Народного Дому
при Фліт і Овкленд Аве., ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.
відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНСоюзу НАДГУДСОНСЬКОЇ ОКРУГИ

до участи в яких запрошені й зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делеґати на **29-ту Конвенцію наступних Відділів:**

з Джерзі Ситі: 25, 70, 170, 171, 196, 270, 275, 286 і 287; з Байон: 213 і 281.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Вибір Президії.
3. Прийняття протоколу попередніх Зборів.
4. Звіти уступаючої Управи Окружного Комітету.
5. Дискусія над звітами.
6. Уділення абсолюторії Управі.
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії.
8. Устійнення та схвалення пляну праці на 1980 рік.
9. Доповіді ГОЛОВНИХ УРЯДОВЦІВ.
10. Різні справи.
11. Закриття зборів.

У зборах візьмуть участь:

Члени Головного Уряду УНСоюзу

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Степан Островський, *голова*

Осип Зубрицький *секретар* **Володимир Бутковський** *касир*

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.